

**“NKMK” AJ va uning tarkibiy bo‘linmalarida korrupsiyaga oid
huquqbuzarliklar haqida xabar bergan xodimlarni
rag‘batlantirish**

TARTIBI

Mazkur Tartib O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 2-fevraldagi “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonunining qoidalarini amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-2752-son qarori hamda 2020-yil 29-iyundagi PF-6013-son “O‘zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi Farmoni va O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 829-sonli qaroriga muvofiq tasdiqlangan “Korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida xabar bergan yoki korrupsiyaga qarshi kurashishga boshqa tarzda ko‘maklashgan shaxslarni rag‘batlantirish tartibi to‘g‘risida”gi Nizom talablariga muvofiq ishlab chiqilgan bo‘lib, “NKMK” AJ va uning tarkibiy bo‘linmalarida (keyingi o‘rinlarda - Jamiyat) korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undash holatlari haqida xabar berish hamda ularga qarshi kurashishdagi xodimlarning faol ishtiroki uchun rag‘batlantirish tartibini belgilaydi.

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Tartib Jamiyatda korrupsiyaga qarshi kurashish, manfaatlar to‘qnashuvi holatlarini aniqlash va tegishli ta’sir choralarini ko‘rishga qaratilgan chora-tadbirlarning samaradorligini oshirish maqsadida ishlab chiqilgan.

2. Mazkur Tartib O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashishga oid qonunchiligi va Jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurashishga oid va amaldagi ichki idoraviy hujjatlari talablari buzilishi, manfaatlar to‘qnashuvi sodir etilganligi, shuningdek odob-axloq qoidalari buzilishi holatlari bo‘yicha xabar bergan jamiyat xodimlarini rag‘batlantirish tartibini belgilaydi.

3. Mazkur Tartibning maqsadlari uchun quyidagi asosiy tushunchalar va atamalardan foydalaniladi:

korrupsiya – shaxsning o‘z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o‘zga shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish;

korrupsiyaviy xatti-harakatlar – xodim tomonidan bevosita yoki bilvosita shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali pora beruvchi manfaatlari yo'lida harakat yoki harakatsizlik uchun moddiy manfaatdor bo'lishi, shu jumladan pul, qimmatbaho qog'oz, boshqa ko'rinishdagi mulk, mulkiy huquqlar, mulkiy xarakterdagi xizmatlar olish, talab qilish, undirish, taklif qilish yoki berish, pora berish va/yoki olish yoki bunda vositachilik qilishda, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar undirish (pora olish) va boshqa noqonuniy maqsadlarda o'z xizmat vazifalaridan noqonuniy foydalanish;

korrupsiyaviy huquqbuzarlik – sodir etilganlik uchun O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida javobgarlik belgilab qo'yilgan korrupsiya alomatlariga ega xatti-harakat;

manfaatlar to'qnashuvi – shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorlik shaxsning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, Jamiyatning yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat;

ishonch telefoni – Jamiyatga telefon orqali kelib tushadigan murojaatlarni markazlashgan holda qabul qilish, tasniflash va tizimlashtirish, shuningdek, o'z vaqtida va sifatli ko'rib chiqilishini monitoring qilish imkonini beruvchi tizim;

murojaatchi – aloqa kanallari orqali Jamiyatdagi korrupsiyaviy xatti-harakatlar hamda qonunbuzilish holatlari to'g'risida axborot berish uchun murojaat qilgan har qanday jismoniy va yuridik shaxslar, Jamiyat xodimlari;

uchinchi shaxslar - fuqarolik huquqida bevosita fuqarolik huquqiy munosabatlarda ishtirok etmaydigan, lekin vujudga kelgan huquqiy munosabatda muayyan darajada huquq va majburiyat tug'diradigan sub'ektlar. Uchinchi shaxslar bilan munosabatlarda manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilmasligi, shuningdek maxfiy va tijorat siriga oid ma'lumotlarni oshkor etilmasligi alohida nazoratga olinishi lozim;

taalluqli xabar – Jamiyatdagi korrupsiyaviy harakatlar va manfaatlar to'qnashuvi hamda qonunbuzilish haqidagi axborotdan iborat bo'lgan xabar;

xodim – Jamiyat bilan mehnat munosabatlariga kirishgan shaxs;

xodimning shaxsiy manfaatdorligi – xodim tomonidan o'z xizmat vazifalarini bajarishi chog'ida o'zi yoki uchinchi shaxslarning manfaatlari yo'lida xodimning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan pul mablag'lari, moddiy yoki nomoddiy boyliklar, boshqa mol-mulk va imtiyozlar ko'rinishida shaxsiy naf olish imkoniyati (shaxsiy, ijtimoiy, moliyaviy, siyosiy va boshqa tijoriy yoki notijoriy manfaatlari);

rag'batlantirish – xodimni korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni oldini olish va unga qarshi kurashishdagi faol ishtiroki, yuksak kasbiy mahorati va

qonuniylik talablariga rioya etganligi uchun qo‘llab-quvvatlash maqsadida taqdirlash.

4. Jamiyat korrupsiyaviy harakatlar haqida axborot berishga mo‘ljallangan aloqa kanallarining ishini quyidagi tamoyillar asosida tashkil etadi:

konfidensiallik va xavfsizlik – aloqa kanallaridagi xabarlardan foydalanishga ruxsat berilgan Jamiyatning barcha vakolatli shaxslari ushbu xabarlarni vakolatga ega bo‘lmagan shaxslarga berish (oshkor qilish)ga haqli emas. Agar murojaatchi o‘z xabarini yuborganligi haqida boshqa xodimlarga yoki uchinchi shaxslarga o‘z xohishiga ko‘ra, jumladan, ehtiyotsizligi natijasida oshkor qilgan bo‘lsa, Jamiyat uning oshkor bo‘lishiga javobgar bo‘lmaydi;

qonuniylik – Jamiyat aloqa kanallariga kelib tushadigan xabarlarni qabul qilish, ro‘yxatga olish, qayta ishlash va ko‘rib chiqish qat’iy ravishda O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari va ushbu Tartibga muvofiq amalga oshiriladi;

murojaatchining ta’qib qilinmasligi – aloqa kanallari orqali korrupsiyaviy harakatlar haqida o‘z xohishiga ko‘ra xabar bergan jismoniy va yuridik shaxs, xususan Jamiyat xodimi xabarning mazmunidan qat’i nazar biron-bir javobgarlikka tortilmaydi;

murojaatchi bilan majburiy tartibdagi qayta aloqa – agar xabar anonim bo‘lmasa, uni ko‘rib chiqish natijalari Jamiyat tomonidan murojaatchiga etkazilishi lozim;

ta’sir choralarini qo‘llashning majburiyligi – korrupsiya fakti tasdiqlangan taqdirda, Jamiyat aybdor shaxslarni javobgarlikka tortish uchun O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq harakat qiladi.

2-bob. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning sodir etilishini oldini olish va unga qarshi kurashishda faol ishtirok etgan xodimlarni rag‘batlantirish

5. Xodimlarning korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etilishini oldini olish va unga qarshi kurashishdagi faol ishtirokini rag‘batlantirishning asosiy maqsadi quyidagilardan iborat:

Jamiyat tizimida korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etilishini oldini olishda va unga qarshi kurashishda faol ishtirok etgan, huquqbuzarliklarning sodir etilishi sabablari va bunga imkon beruvchi shart-sharoitlarni bartaraf etish borasida rahbariyatga asosli taklif va tashabbuslarni taqdim etgan, shuningdek, mazkur sohani takomillashtirish bo‘yicha salmoqli ilmiy hissa qo‘shgan, xizmat faoliyati davomida yuksak darajada namuna ko‘rsatgan va o‘z zimmasiga yuklatilgan vazifalarni sidqidildan, vijdonan bajargan xodimlarni rag‘batlantirish;

xodimlarning korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etilishini oldini olish va unga qarshi kurashishdagi faolligini yanada oshirish.

6. Xodimlar korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar haqida murojaat etib, huquqbuzarliklar (jinoyat)ni oldini olish, to'xtatish va uni to'liq fosh etishda faol ishtirok etganligi uchun, Komplaens xizmatining Jamiyat boshqaruv raisi - bosh direktori (keyingi o'rinlarda - bosh direktor) nomiga kiritilgan bildirgisi asosida rag'batlantiriladi. Xodimlarni rag'batlantirish bosh direktorning buyrug'i asosida lavozim maoshining 2 (ikki) baravarigacha bo'lgan miqdorda qo'llaniladi. Rag'batlantirish mehnat qonunchiligida nazarda tutilgan tartibda amalga oshiriladi.

Zarur hollarda korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar haqida xabar bergan xodimlar ularning xohishiga ko'ra Komplayens xizmatining Jamiyat rahbariyatiga kiritgan taklifiga binoan boshqa vakant lavozimga o'tkazilishi yoki boshqa hududga rotatsiya qilinishi mumkin.

7. Quyidagi asoslardan biri mavjud bo'lgan taqdirda xodimlar rag'batlantirilishi mumkin:

Jamiyatda xodimlarga nisbatan qasddan sodir etilishi rejalashtirilayotgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlikning oldi olinishi yoki to'xtatilishi;

Jamiyatda tayyorgarlik ko'rilayotgan korrupsiyaga oid yoki boshqa huquqbuzarliklar haqida xabar berishi natijasida jinoyat fosh etilishi;

Jamiyatda jinoyatni to'xtatishi va uni to'liq fosh etishda huquqni muhofaza qiluvchi organlarga faol ko'maklashish;

Jamiyatda korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning sodir etilishi sabablari va bunga imkon beruvchi shart-sharoitlarni bartaraf etish borasida rahbariyatga taklif va tashabbuslarini taqdim etilishi, shuningdek ushbu takliflarni amaliyotga joriy etilishi.

8. Xodimni rag'batlantirish, yuqori lavozimlarga yoki davlat mukofotlariga tavsiya qilishda uning korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni oldini olish va unga qarshi kurashdagi faol ishtiroki asosiy mezon sifatida inobatga olinadi.

3-bob. Yakuniy qoidalar

9. Mazkur Tartib talablarini buzilishida aybdor bo'lgan shaxslar qonun hujjatlariga muvofiq javob beradilar.

10. Mazkur Tartib, murojaatlar va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida O'zbekiston Respublikasining qonunchiligi o'zgarganda qayta ko'rib chiqilishi lozim.